

INFORMAČNÍ MATERIÁL

Zemní plyn pro Českou republiku

Základní informace o plynárenství v Evropě a v České republice

Připravil tým České plynárenské unie

únor 2006

Publikace, kterou právě čtete, je věnována českému plynárenství. Poskytne vám základní informace o energetickém oboru, jenž má nejenom mnohaletou historii, ale také moderní rozvojový potenciál. Seznámí vás jak se současným postavením plynárenského podnikání, zajišťujícího dodávky kvalitní, spolehlivé a čisté energie, tak také s novými možnostmi, jež plynárenství poskytuje.

ÚVOD

České plynárenství náleží do široké rodiny evropských plynárenských společností. Jeho další integrace do podnikatelských struktur zemí Evropské unie je podmíněna především tempem a rozsahem liberalizace trhu s energiemi. Struktura zahraničních vlastníků většiny plynárenských společností je v této snaze výhodou. Je-li základním cílem liberalizačního procesu vytvoření společné evropské přepravní soustavy a jednotného trhu se zemním plynem v rámci EU, potom naše plynárenství představuje jeho důležitou součást.

Publikace se zabývá i podmínkami a pravidly, vytvářenými pro plynárenské podnikání zákonem č. 680/2004 Sb. (energetický zákon), a schválenou Státní energetickou koncepcí. Proces liberalizace trhu podle platné legislativy není zcela bezkonfliktní a vyžaduje úzkou součinnost mezi plynárenským oborem a státní správou. Hlavní problémy, které mohou v průběhu otevírání trhu se zemním plynem nastat, jsou zmíněny dále.

Prostor, vymezený plynárenství Státní energetickou koncepcí ČR, neodpovídá jeho rozvojovému potenciálu. Předpokládaný podíl zemního plynu na celkové bilanci primárních paliv a energií dosahuje pouze asi 60 % hodnot, uvažovaných v zemích tradiční evropské „patnáctky“.

Plynárenství slouží v naší zemi nepřetržitě již 159 let. Za tuto dobu prodělalo řadu technických, organizačních i systémových změn, které spoluvytvářely jeho dnešní moderní podobu. Sjednocování Evropy a rozšiřování Evropské unie o nové členské státy představuje i pro plynárenství nové impulzy a výzvy. Společná evropská energetická legislativa, zvláště pak program liberalizace trhu se zemním plynem, přináší pro plynárenství nutnost zcela zásadním způsobem změnit tvář svého podnikání. Ambiciózním, avšak zcela reálným cílem je vytvoření jednotné evropské přepravní soustavy a společného trhu se zemním plynem. Postavení České republiky v tomto projektu je velmi významné; je dáno existencí tranzitního plynovodu, představujícího jednu z nejdůležitějších součástí evropské plynárenské soustavy.

Funkceschopnost českého plynárenství je podmíněna nejen jeho technickým stavem, strukturou nebo přepravní kapacitou, ale i obecnějšími podmínkami, které určují jeho organizační a ekonomické parametry, a tím i jeho rozvojový potenciál. Nejdůležitější z těchto podmínek je vztah mezi státem, reprezentovaným Energetickým regulačním úřadem, a plynárenskými podnikateli. Nastavení regulačních rámců, klasifikace nákladových struktur a určení přepravních

tarifů představují zcela zásadní vstupy pro efektivitu plynárenství. V první etapě otvírání trhu v roce 2005, jež se týkala malé skupiny oprávněných zákazníků, se vyskytla řada problémů. Jejich hlavní příčinou byl výrazný nárůst ceny plynu pro tuto skupinu zákazníků, způsobený souběžným strmým a dlouhodobým růstem cen plynu na světových trzích a nezbytností jeho promítnutí do prodejních cen. Neexistence alternativních dodavatelů spolu s růstem ceny vedla u odběratelů k rozčarování, jehož následkem byl návrat k regulačním zásahům ERÚ. Zdá se tedy, že první poznatky z otvírání trhu, kdy odběratelé jsou bezprostředně vystaveni vývoji světových cen, byly spíše negativní a potvrdily skepsi, s níž byly projekty liberalizace plynárenskou veřejností přijímány.

Dokument „Zemní plyn pro Českou republiku“ si vytkl za cíl shromáždit základní informace o zemním plynu jako o životnímu prostředí nakloněné a bezpečné energii, o české i evropské plynárenské soustavě, světových zdrojích plynu i o představách, které určují budoucí směry rostoucího využívání plynu v zemích Evropské unie včetně České republiky. Dokument by tak měl sloužit především jako podklad všem, kteří budou rozhodovat o podobě nové české energetické legislativy, energetických koncepcích apod.

Česká plynárenská unie je připravena poskytnout své expertní a analytické zázemí pro případné konzultace tohoto materiálu. Je otevřena spolupráci s představiteli orgánů státní správy, legislativních orgánů Parlamentu České republiky, orgánů krajských a obecních samospráv i odborníků z jednotlivých politických stran, neboť je vedena snahou přispět k využívání zemního plynu v českém palivoenergetickém mixu v míře, která odpovídá jeho přednostem, ekologické přijatelnosti a komfortu užívání.

Únor 2006
Česká plynárenská unie

Vývoj evropské plynárenské legislativy

Plynárenství je oborem, který byl vždy subjektem státní regulace. Důvodem byl jeho charakter síťového monopolu, znamenající úplnou vázanost odběratele na místně příslušné plynárenské

Právní úprava plynárenského podnikání v České republice a v zemích Evropské unie

společnosti. Vlastní regulace spočívala v tom, že stát určoval nebo schvaloval prodejní ceny plynu. Tento model regulace je stále ještě zčásti užíván i v České republice, kde je dohledem nad cenami a tarify pověřen Energetický regulační úřad.

Státy Evropské unie od počátku devadesátých let minulého století diskutovaly možnost zavedení systémových změn v síťových odvětvích, tedy v elektroenergetice a plynárenství, jež by cestou postupné deregulace omezily státní dohled pouze na vlastní přirozený monopol – přepravu a distribuci energie. Vlastní trh s energiemi měl být liberalizován a otevřen potenciální konkurenci. Od vstupu konkurence do obchodu se všeobecně očekávalo snížení cen energií pro spotřebitele.

Pro plynárenství byly nakonec přijaty zásady, obsažené ve Směrnici EC 98/30 o pravidlech liberalizace trhu se zemním plynem, které vstoupily v platnost od poloviny roku 1998. Směrnice poprvé definovala tzv. unbundling, tedy oddělení obchodu s plynem od obchodu s jeho přepravou a distribucí. Toto oddělení mělo podobu rozdělení účetních a informačních systémů plynárenských společností. Otevírání trhu s plynem bylo navrženo jako postupné. Zákazníci byli rozděleni do dvou kategorií, určených výší jejich roční spotřeby nebo typem použité technologie (např. kogenerace elektřiny a tepla), a to na zákazníky oprávněné (s velkou spotřebou) a chráněné (ostatní včetně obyvatelstva). Liberalizace byla pojata jako proces; každým rokem se snižovala výše spotřeby, nutná pro zařazení spotřebitele mezi chráněné zákazníky. Cílem bylo dosažení úplné volnosti všech zákazníků při volbě vlastního dodavatele plynu. Dohled státu se tak v závěru omezil na určování či schvalování tarifů za přepravu a distribuci a na kontrolu nediskriminačního přístupu obchodníků s plynem k přepravním a distribučním sítím.

Proces liberalizace trhu s plynem byl v Evropské unii zahájen po dvou letech od data platnosti směrnice EC 98/30 (v červenci roku 2000); plynárenské společnosti tak měly dostatečný čas na přepravu a implementaci systémových změn.

Další vývoj evropské legislativy představovala směrnice EC 2003/55, která prohloubila a upřesnila pravidla pro otevírání trhu. Podle tohoto dokumentu je definována povinnost oddělení plynárenských činností nejprve na úrovni manažerského řízení, následně pak právního rozdělení plynárenských společností (tzv. legal unbundling) na dva subjekty (obchodníka s přepravou a obchodníka s plynem). Současně byly zkráceny i termíny pro tempo otevírání

trhu. Trh s plynem pro všechny zákazníky s výjimkou obyvatelstva byl v zemích původní evropské „patnáctky“ otevřen v červenci roku 2004. Úplné liberalizace trhu s plynem, tedy včetně dodávky pro obyvatelstvo, by mělo být dosaženo od roku 2007. Právní oddělení u dálkových přepravců bylo uskutečněno v roce 2004; výjimka platí pro distributory plynu, kde je právní oddělení požadováno až od roku 2007. V letech 2004 – 2007 tak bude u distribuce vyžadováno pouze manažerské oddělení (samostatné řízení obchodu a distribuce v rámci jedné organizace).

Je třeba konstatovat, že – na rozdíl od liberalizace elektroenergetiky – nebyla evropská očekávání, spojená s pozitivním vlivem liberalizace trhu na výši cen plynu pro spotřebitele, naplněna. Základními příčinami jsou zde:

- omezená konkurence zdrojů. Jestliže v elektroenergetice vstupují na trh tisíce konkurujících si zdrojů (elektráren), využívajících různé druhy primárních paliv, omezuje se počet relevantních producentů plynu pro Evropu na čtyři státy s dominantní pozicí Ruska. Ty již mají trh tradičně rozdělen a jejich dodávku nelze významnějším způsobem nahradit.
- všeobecně respektovaná existence dlouhodobých importních kontraktů, opatřených zpravidla doložkami „take or pay“. Uzavírání těchto kontraktů bylo vždy podmínkou producentů, kteří si tak chránili návratnost svých rozsáhlých investic do těžby plynu a výstavby dálkových (zdrojových) plynovodů.

Přes tato omezení položila Směrnice EC 2003/55 základy ke dvěma společným evropským projektům: evropské přepravní síti a společnému evropskému trhu se zemním plynem a stala se východiskem i pro formulaci novely energetického zákona, vydanou jako č. 670/2004 Sb.

Česká republika jako nový člen vstupující mezi země Evropské unie byla povinna plně respektovat společnou legislativu, tedy i Směrnicí EC 2003/55. Energetické podnikání je v České republice legislativně upravováno novelizovaným zákonem č. 680/2004 Sb. (Energetickým zákonem). Podle této novely je liberalizace obchodu s plynem uskutečňována v letech 2005 – 2007. Stejně termíny byly stanoveny i pro oddělení regulovaných od neregulovaných činností

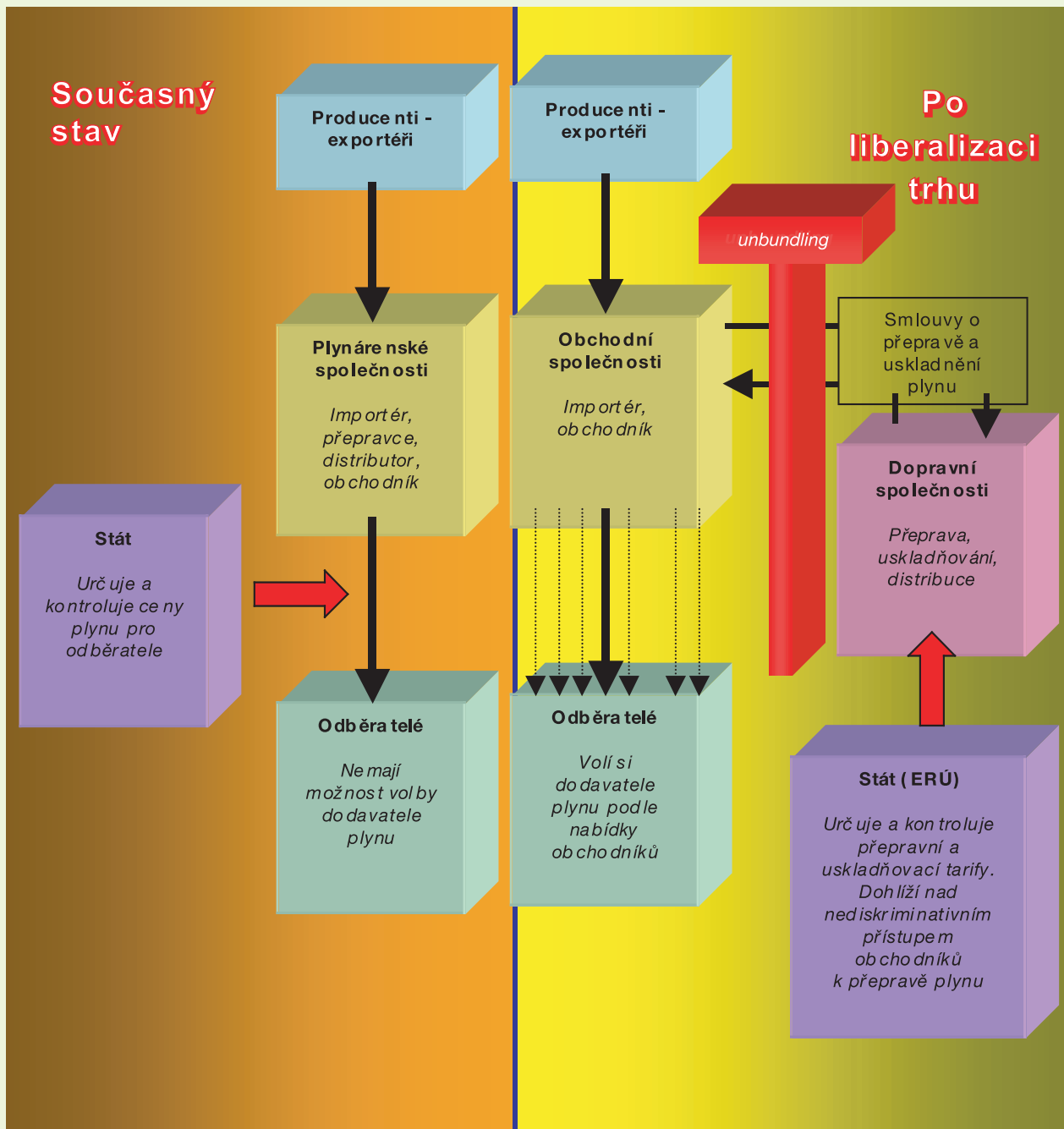

Stav legislativy v České republice

plynárenských společností; manažerské oddělení bylo u distribučních společností aplikováno od roku 2005, k právnímu oddělení by mělo dojít od roku 2007. U společnosti RWE Transgas bylo právní oddělení uskutečněno v lednu roku 2006.

Česká energetická legislativa byla přijímána s určitým zpožděním, které nevytvářelo dostatečný časový prostor pro implementaci nových zákonných úprav. Příčinou zde byla změna evropských směrnic, které měnily věcné i časové požadavky na průběh procesu otevírání trhu. Měly-li západoevropské plynárenské společnosti i příslušné orgány státní správy dostatek času vyrovnat se s požadovanými změnami, byla Česká republika přes vyjednané výjimky nucena přijmout závazná opatření „v podstatně kratším čase“.

Porovnání modelu plynárenského podnikání před a po liberalizaci trhu

Počátek historie plynárenského podnikání na území dnešní České republiky se datuje do roku 1847, kdy byla v Praze slavnostně otevřena první městská plynárna; ta byla krátce poté následována i plynárnou brněnskou.

Výroba svítiplynu – jak ostatně název sám napovídá – byla určena zpočátku pouze pro veřejné

Historický vývoj oboru plynárenství: stručný exkurz

osvětlení městských ulic. Teprve později se plyn uplatnil nejprve při osvětlení domovních interiérů, následně i jako palivo pro vytápění a vaření v domácnostech i živnostech.

Městské plynárny, zásobující izolovanou soustavu plynovodů, fungovaly plných sto let. Rozvoj technologií tlakového zplyňování uhlí dal základ vzniku plošné soustavy dálkových plynovodů, zásobovaných několika velkými výrobními zdroji.

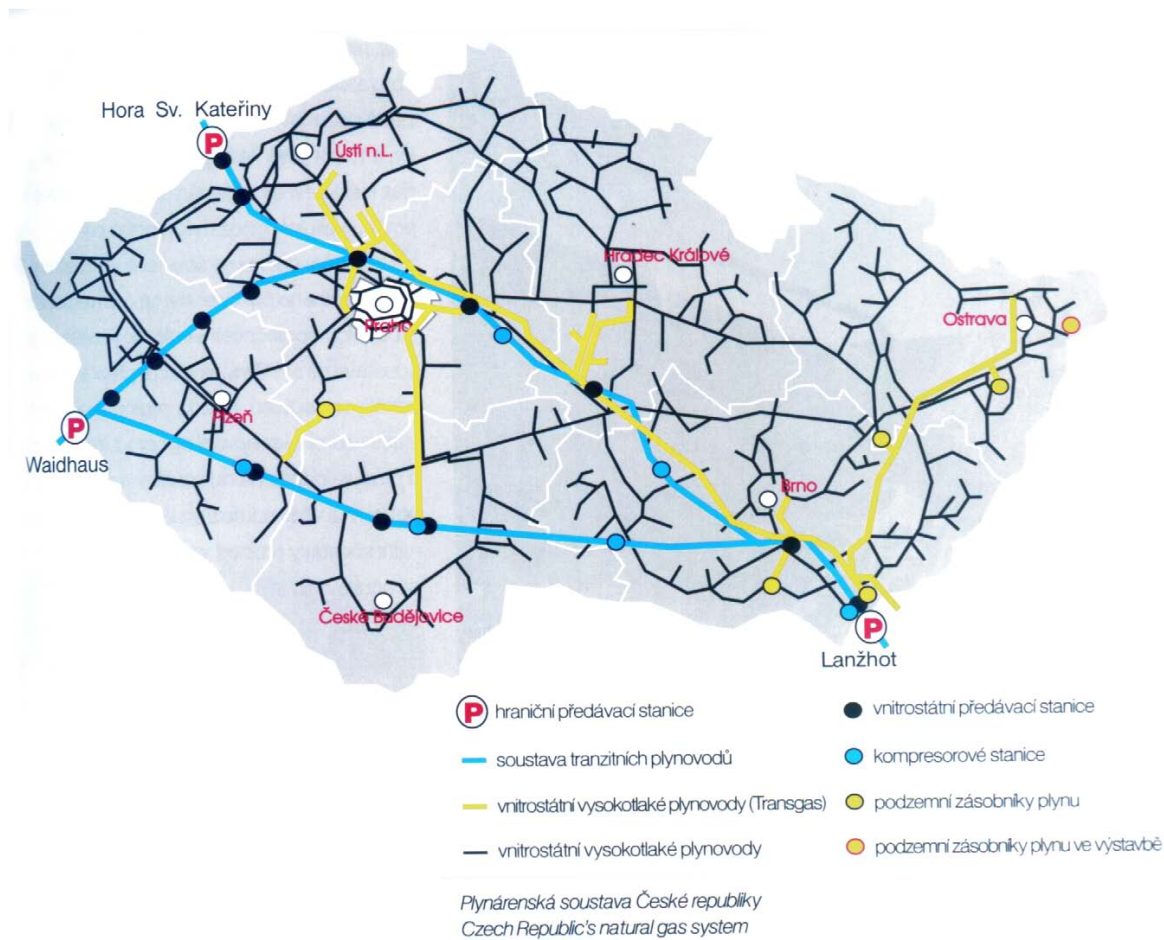
Systémový zlom představovalo teprve rozhodnutí o výstavbě soustavy tranzitních plynovodů přes území bývalého Československa, které bylo v roce 1970 učiněno jako projev tehdejších změn mezinárodní politiky ve vztazích Východu a Západu. Tranzitní plynovod nesloužil pouze jako přepravní cesta pro ruský zemní plyn do zemí západní a jižní Evropy, ale současně i jako zdroj plynu pro Československo, jímž bezproblémově proudí zemní plyn do dnes. Důsledkem bylo postupné rušení výroby svítiplynu a převod plynárenské soustavy na přepravu a dodávku zemního plynu. V polovině 90. let minulého století již bylo celé území nynější České republiky zásobováno zemním plynem. Nutnou podmínkou bezpečného zásobování České republiky se stala výstavba soustavy podzemních zásobníků plynu. V současné době disponujeme výkonem, představujícím cca 25 % roční spotřeby plynu. Tím se v disponibilní kapacitě uskladnění řadíme mezi evropskou špičku.

České plynárenství v datech

Následující stránky jsou věnovány základním údajům, charakterizujícím současné české plynárenské podnikání. Zahrnují strukturu odvětví, vlastnické vztahy a hlavní ekonomické údaje. Součástí je i vývoj dodávky plynu a přehledná mapa hlavních plynovodů včetně tranzitní soustavy a podzemních zásobníků plynu.

Plynárenská soustava v ČR

Síť hlavních plynovodů

Zdroj: RWE Transgas a.s.

Struktura plynárenství v ČR

Plynárenství je oborem s plošnou působností, jehož regionální organizace odpovídá původnímu uspořádání státu do osmi krajů. V minulosti bylo řízení oboru soustředěno do jedné organizace, a to nejprve v podobě koncernu, později státního podniku Český plynárenský podnik, s. p. Od roku 1993 – zvláště v souvislosti s privatizací – získaly jednotlivé distribuční společnosti status samostatných akciových společností. Transformace Transgasu ze státního podniku na akciovou společnost byla uskutečněna později. V roce 2002 byly prodány akciové podíly, které stát držel v plynárenství, strategickému investorovi RWE Gas AG. Současná podoba vlastnické struktury je obsažena v samostatném obrázku.

Společnost	Těžba plynu	Skladování plynu	Tranzitní a regionální přeprava	Regionální distribuce	Dovoz plynu a prodej distributorům	Distribuce v obcích a městech	Prodej plynu odběratelům
MND	●	●	○	○	●	○	○
SPP Bohemia	○	●	○	○	○	○	○
RWE Transgas Net	○	○	●	○	●	○	●
RWE Transgas	○	●	●	●	●	●	○
PP	○	○	●	●	○	●	●
PP distribuce*	○	○	○	●	●	●	●
STP	○	○	●	●	○	●	●
STP distribuce*	○	○	○	●	●	●	●
SČP	○	○	●	●	○	●	●
SČP distribuce*	○	○	○	●	●	●	●
ZČP	○	○	●	●	○	●	●
ZČP distribuce*	○	○	○	●	●	●	●
JČP	○	○	●	●	○	●	●
JČP distribuce*	○	○	○	●	●	●	●
VČP	○	○	●	●	○	●	●
VČP distribuce*	○	○	○	●	●	●	●
JMP	○	○	●	●	○	●	●
JMP distribuce*	○	○	○	●	●	●	●
SMP	○	○	●	●	○	●	●
SMP distribuce*	○	○	○	●	●	●	●
ČMP	○	○	○	○	○	●	●

* Poznámka: samostatné distribuční společnosti budou v souladu se zákonem založeny k 1. lednu 2007

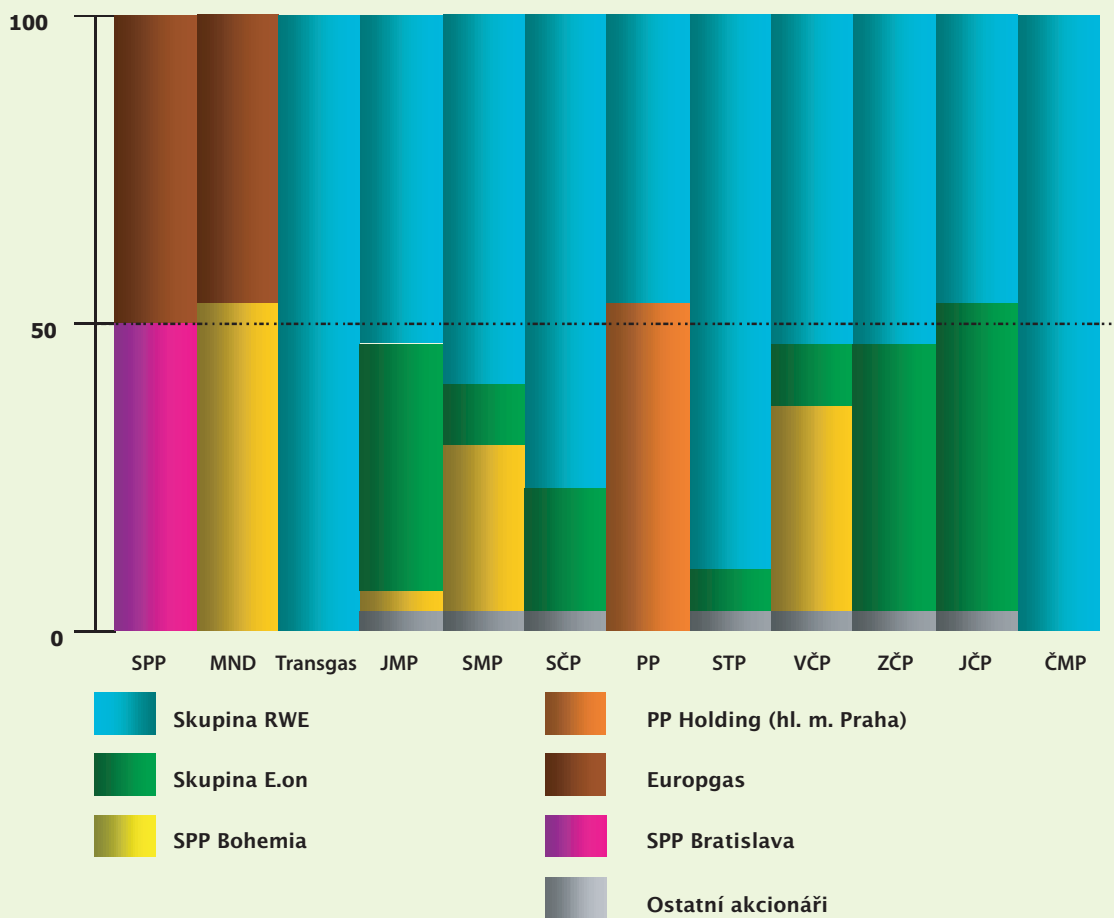
● Standardně vykonávané činnosti

● Zakázané činnosti

○ Tyto činnosti společnosti nevykonávají

V roce 2007 se podobně jako přepravce plynu rozdělí i distribuční společnosti na dvojice subjektů, z nichž jeden bude zajišťovat distribuci plynu a druhý nákup plynu od dodavatelů a jeho prodej odběratelům.

Vlastnické vztahy v plynárenství: struktura akcionářů, stav k 1. 1. 2006

Ekonomický vliv regulace cen

Obor	Společnosti	Zisk po zdanění (mil. Kč)	Aktiva celkem (tis. Kč)	Návratnost aktiv (%)
Plynárenství	Distributoři	10 301,0	107 439 821	6,038
Elektroenergetika	Výrobci a distributoři	19 129,6	338 793 269	6,074
Teplárenství	Výrobci a distributoři	4 620 550	72 634 035	4,897

Zdroj: Analýza energetického komplexu, Invicta Bohemica

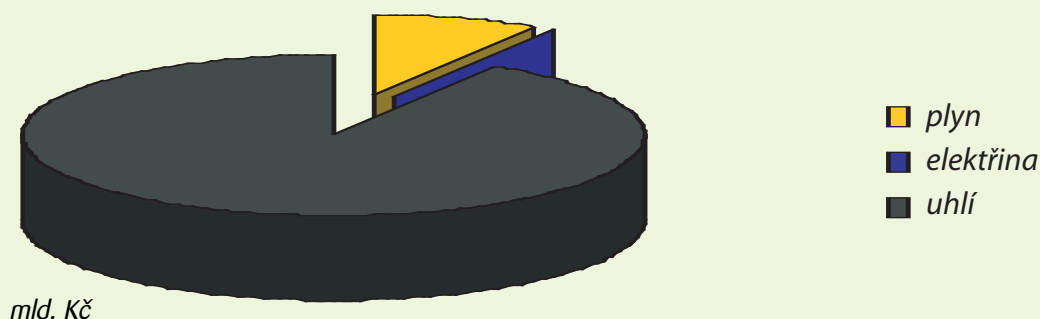
Poznámka: údaje se vztahují k roku 2004; údaje o teplárenství zahrnují 23 největších výrobců a distributorů tepla, souhrnné údaje za teplárenství nebyly k dispozici.

Teprve v letech 2004/2005 došlo k nápravě cen plynu tak, aby více odrážely hodnotu plynárenských aktiv. Porovnání návratnosti aktiv v předchozích letech vykazovalo nepoměr mezi plynárenskou distribucí na straně jedné a elektrárenskou distribucí či výrobou a dodávkou tepla na straně druhé (relativní úroveň návratnosti aktiv u plynárenské distribuce představovala jen asi necelých 57 % distribuce elektřiny a cca 55 % u výroby a distribuce centralizovaného tepla). Tato pozitivní změna byla způsobena novým nastavením konečných cen spotřebovávaných energií, určených regulátorem.

Finanční prostředky státu plynoucí do jednotlivých oblastí energetiky

zemní plyn	dotace ze SFŽP (příspěvky obcím na plynofikaci)	6,1 mld. Kč	1994 - 2002
elektřina	dotace ze SFŽP obcím na vytápění elektřinou odsíření elektráren hrazeno z vlastních prostředků ČEZ	60 mil. Kč	
uhlí	útlum těžby <i>zpráva NKÚ z 18. 9. 2000</i>	24 mld. Kč	1993 – 2000
	útlum těžby <i>odhad na základě kapitoly 322 státního rozpočtu</i>	4 - 6 mld. Kč	2001 – 2003
	revitalizace krajiny (před privatizací uhelných společností) Ústecký a Karlovarský kraj Moravskoslezský kraj	15 mld. Kč 20 mld. Kč	2003

Prostředky ze státního rozpočtu pro podporu energetiky a uhelného průmyslu v letech 1993 – 2003

Zemní plyn je nejčistším fosilním palivem, které je běžně používáno. Jeho spalování je bezodpadové, má nejvyšší energetickou účinnost a emisní zatížení ovzduší je nejmenší. Konkurentem zemního plynu z pohledu ekologické zátěže životního prostředí je pouze energie vodní, geotermální, větrná či příbojová. Ostatní tzv. „čisté“ energie, zvláště energie elektrická a dálkové teplo, jsou již produktem energetické transformace, kdy významný environmentální dopad představu-

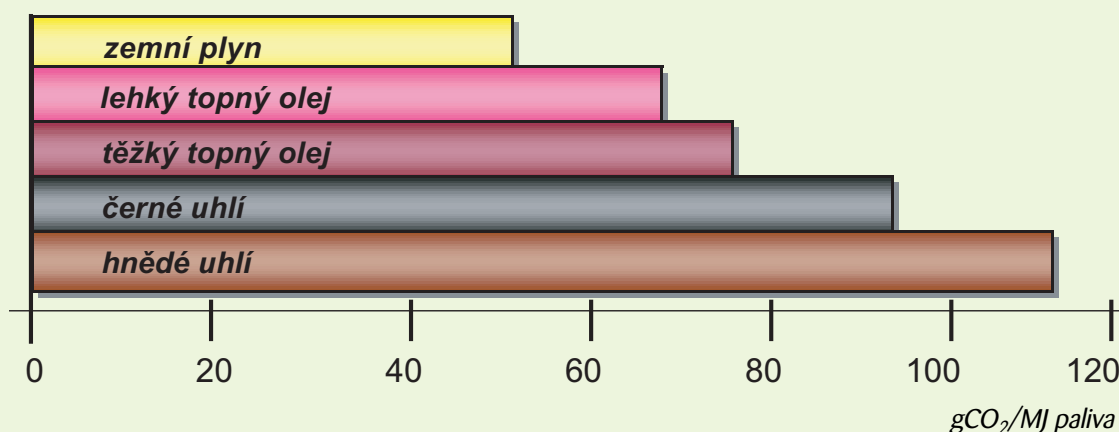

Zemní plyn a příroda

jí jiná fosilní paliva (především uhlí), používaná k výrobě elektřiny či tepla. Rozsáhlé světové zásoby zemního plynu umožňují zvyšování jeho spotřeby. Růstový potenciál je dán nejen rozvinutou přepravní infrastrukturou, ale především příznivými vlastnostmi jako moderního a čistého paliva.

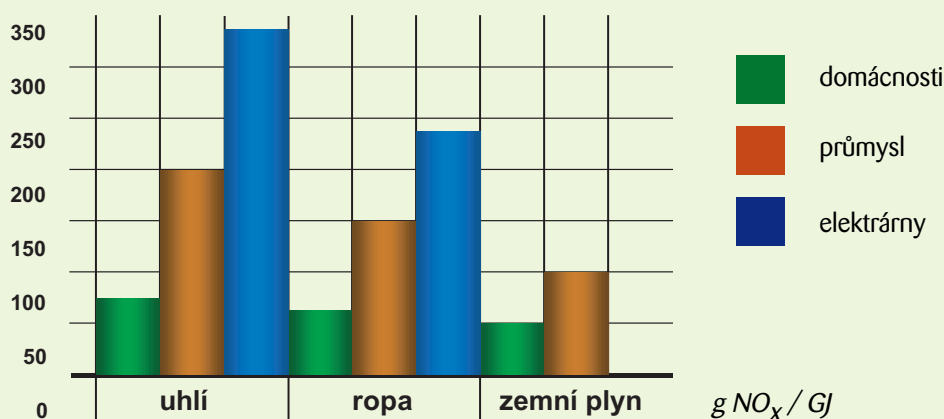
Srovnání emisí CO₂ u primárních paliv

Emise oxidu uhličitého CO₂ představují z pohledu životního prostředí významný zátěžový faktor, podléjící se na vzniku skleníkového efektu. Při porovnání hlavních energeticky využívaných paliv je zřejmé, že emisní hodnoty CO₂ jsou u zemního plynu nejnižší. Společně s vysokou účinností spalovacího procesu, kdy je využíváno cca 80 – 96 % energie spalovaného plynu, je označení zemního plynu jako čistého paliva zcela případné.

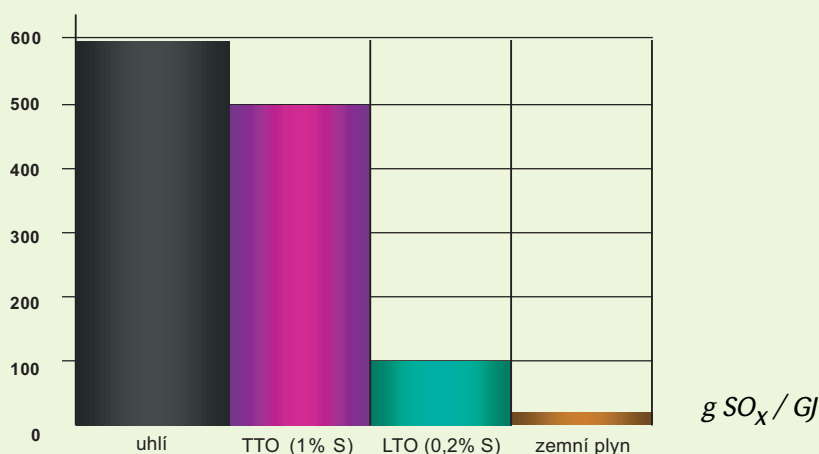
Srovnání emisí NO_x

Emise oxidů dusíku NO_x jsou prakticky jediným polutantem, všeobecně spojovaným s využitím zemního plynu jako paliva. Nutno však konstatovat, že v porovnání s ostatními fosilními palivy je i zde produkce škodlivých NO_x absolutně nejnižší, jak je zřejmé z grafického vyjádření. Zbytečné obavy někdy vzbuzují i názory, že metan, jenž tvoří asi 96 % složení zemního plynu, je sám o sobě významným polutantem. Reálné hodnoty úniku metanu do ovzduší vlivem jeho těžby či transportu jsou řádově nižší, nežli přirozená expozice ovzduší přírodními vývěry metanu, úniky důlního plynu, produkcí skládkového plynu či odpařováním chlévské mrvy.

Srovnání produkce SO_x při spalování fosilních paliv

Emise oxidů síry SO_x, spojené se spalováním fosilních paliv, představují bezprostřední ohrožení životního prostředí. Důsledky spalování sirnatého hnědého uhlí a těžkých topných olejů jsou z minulosti dostatečně známy. Možnost využití uhlí, zvláště pro výrobu elektrické energie či tepla, je tak spojena s náročnými investicemi do odsíření emisních zdrojů. Ve srovnání s ostatními druhy fosilních paliv je spalování zemního plynu naprosto čisté (obsah síry v plynu je minimální či žádný).

Hlavní směry použití plynu

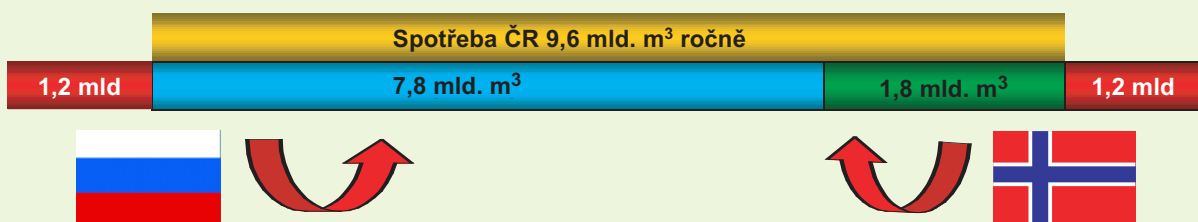
Užití zemního plynu je dáno především jeho fyzikálně–chemickými vlastnostmi; jakkoliv lze i zemní plyn chemicky zpracovávat, je využíván většinou jako ušlechtilé palivo. Zcela tak převažuje spalování plynu pro výrobu tepla, a to jak k vytápění objektů, tak i pro technologické ohřevy. Kromě tradičního užití lze plyn s výhodou využívat pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla (paroplynové jednotky, kogenerace, případně společná výroba tepla a chladu – tzv. trigenerace) či k pohonu motorových vozidel, stacionárních motorů nebo turbin. Komerčně je dnes již zvládnuta i výroba palivových článků na bázi chemického využití metanu, kde produktem je elektrická energie a teplo.

Zdroje zemního plynu pro Českou republiku

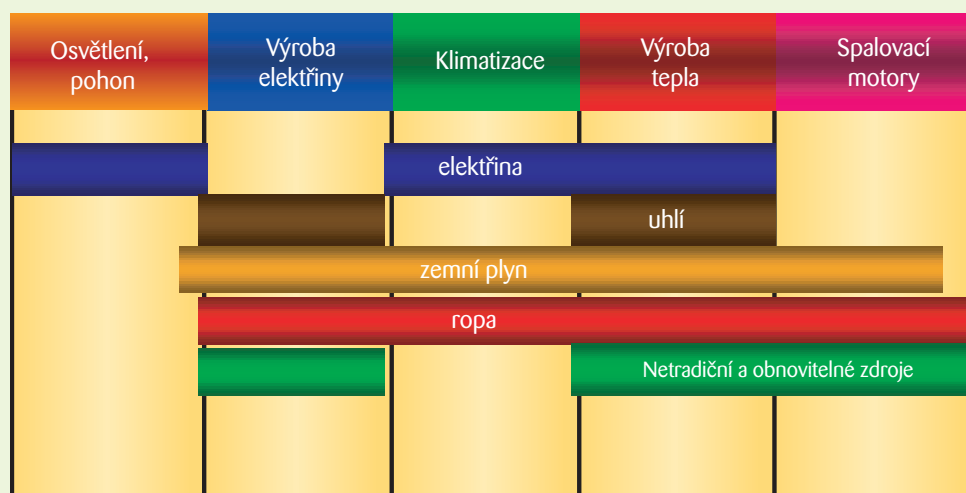
Zemní plyn, spotřebovávaný v České republice, je prakticky zcela kryt jeho importem. Úroveň domácí těžby nedosahuje ani jednaprocentní úrovně roční spotřeby. Původně se jednalo pouze o plyn, dovážený z Ruska. Ve druhé polovině devadesátých let minulého století byl podepsán kontrakt na dovoz plynu z norských podmorských nalezišť, takže Česká republika se stala první (a dodnes jedinou) středoevropskou zemí ze zemí bývalého východního bloku s diverzifikovaným importem, plynu.

Současná úroveň roční spotřeby plynu se pohybuje těsně pod hranicí 10 mld. m³. Existující kontrakty však umožňují zvýšit dovoz až na 12 mld. m³ ročně. Kapacitní rezervy, dosahující v obou případech hodnoty 1,2 mld. m³ plynu a struktura importu plynu jsou obsahem následujícího grafického vyjádření:

Kontrakty na dovoz plynu jsou opatřeny doložkami take or pay, kterými si exportéři zajišťují dlouhodobou návratnost investic vynaložených na otvírku ložisek a výstavbu dálkových plynovodů. Z pohledu liberalizace představují tyto doložky vážný problém, neboť by mohly ze strany kontrahentů vést k vymáhání platby za plyn neodebraný v důsledku průniku konkurenčního producenta na český trh s plynem. Jsou však nezbytné pro investice do otevírání nových ložisek a budování dálkových dopravních systémů, a proto jsou řešeny v rámci Rusko-evropského dialogu na úrovni Evropské unie. S touto formou zajišťování plynu se počítá i nadále ve všech zemích kontinentální Evropy.

Energetické konkurenční pole

Energetické konkurenční pole vyjadřuje vztah mezi jednotlivými způsoby konečného užití energie a komerčně dostupnými druhy energií. Z grafického vyjádření je zřejmé, že největší konkurence mezi palivy a energiemi je v oblasti výroby elektrické energie a tepla. Nejuniverzálnějšími jsou uhlovodíková paliva, tedy ropa a zemní plyn.

Konkurenční způsobilost je přitom dána cenou paliva, jeho dostupností, hodnotou investic, potřebných k výstavbě zařízení pro jeho užití a jeho ekologickým impaktem (včetně nutnosti likvidace odpadu vzniklého spalováním).

Konkurenceschopnost jednotlivých energetických zdrojů je však ovlivňována také uměle zásahy státu. Ukazuje se, že v mnoha případech to vede k chybné alokaci finančních prostředků ze strany investorů, kterou ve svém důsledku zaplatí zákazníci.

Lze s jistotou očekávat, že i v případě výjimky České republiky vůči Bruselu v oblasti sjednocení sazeb DPH pro zásobování centralizovaným teplem (snížená sazba pro ČR), by po prodloužení zavedení ekologické daně z paliv (od roku 2008) mělo dojít k významným a nevratným posunům v míře konkurenceschopnosti jednotlivých paliv a energií, zejména ve prospěch použití zemního plynu pro individuální vytápění.

Nejenom v laických kruzích se často stává, že je směřováno postavení elektroenergetiky a plynárenství. V praxi takový přístup znamená, že systémová a koncepční řešení, vhodná pro jeden z druhů podnikání, jsou aplikována na obor druhý bez jakéhokoliv ohledu na jeho odlišný charakter. Existují přitom pouze dvě oblasti, ve kterých existuje reálná systémová shoda: oba obory náležejí do oblasti energetického podnikání a oba v některých funkčních částech naplňují

Plynárenství a elektroenergetika – dvě rozdílná podnikání

charakter infrastrukturních monopolů. Ke spojování plynárenství s elektroenergetikou svádí i jejich regionální organizace, vycházející z původního krajského uspořádání České republiky. Zde však veškerá podobnost končí. Pro větší přehlednost je uvedeno porovnání hlavních rozdílů mezi oběma obory.

Plynárenství

Zásobuje spotřebitele primárním palivem

Plyn je skladovatelný, lze využívat akumulace plynárenské soustavy

Zemní plyn je (téměř) výhradně importován na základě dlouhodobých kontraktů – zavedení konkurence plyn-plyn je málo účinné

Rozhodující je spotřeba plynu pro vytápění a ohřev

Plynárenská soustava je umístěna (většinou) pod povrchem terénu; je tak více chráněná (klimatické změny, diverze atd.)

Díky systémové flexibilitě a setrvačnosti dodávky nevyžaduje ustavení nezávislého operátora trhu

Přerušení dodávky plynu vlivem havárie je zcela výjimečné a místní

Spotřeba plynu není zatížena produkcí odpadů ani požadavky na místní těžbu surovin

Spalování plynu provází minimální úroveň exhalací, znečišťujících ovzduší

Energie nejsou záměnné, nevýznamný konkurenční prostor nalezneme pouze u vytápění (elektrické přímotopy versus plynové vytápění).

Elektroenergetika

Provádí energetickou transformaci primárních paliv (výrobu elektřiny; tu dodává spotřebitelům)

Elektrizační soustava musí trvale a okamžitě reagovat na pohyby spotřeby

Elektrina je vyráběna v tuzemských zdrojích nebo je dovážena/vyvážena – konkurence zdrojů elektřiny může vést ke snížení cen

Rozhodující je spotřeba elektřiny pro pohon zařízení a svícení

Elektrorozvodná síť je (většinou) nadzemní; je tak méně chráněná před klimatickými vlivy, diverzí atd.

Vlivem nezbytného zajištění „sekundového“ kontinuálního souladu mezi aktuální nabídkou a poptávkou vyžaduje funkci nezávislého operátora trhu

Přerušování dodávky elektrické energie je častější a může nabývat i podobu „black out“

Výroba elektrické energie je spojena s masivní produkcí odpadů (elektrárenský popílek, sádrovec, vyhořelé jaderné palivo) a s rozsáhlou těžbou (uhlí, uranová ruda, vápencem na odsíření)

Výroba elektrické energie je provázena (přes odsíření) výraznou produkcí škodlivých exhalátů

Z pohledu elektroenergetiky je tak zemní plyn pouze jedním z více druhů fosilních paliv, vhodných pro výrobu elektrické energie, pro plynárenství pak elektroenergetika představuje potenciálního zákazníka.

Očekávání, vyvolaná rychlým, ale přechodným poklesem cen elektrické energie v důsledku otevření trhu se v případě plynárenství nenaplnují. Rozhodujícím je přitom rozsah potenciálních konkurentů; jestliže v elektroenergetice si konkurují desetitisíce výrobců či obchodníků, je vy plynárenství konkurence omezena na čtyři hlavní exportéry plynu s dominancí Ruska. Za těchto podmínek o konkurenci prakticky hovořit nelze.

Vytápění objektů a výroba tepla

Největší spotřebu zemního plynu představuje jeho tradiční užití jako paliva pro otop, případně pro ohřev teplé vody či pro vaření. Tak jako jiných druhů primárních paliv je plynu využíváno i k provozu zdrojů centralizovaného zásobování teplem. Přestože z pohledu prodeje plynu se jedná o nezanedbatelné objemy, při objektivním posouzení je konečný efekt – tedy dodávka tepla odběrateli – v případě CZT podstatně méně efektivní, nežli provoz plynové domovní kotelny nebo individuálního vytápění jednotlivých bytů. Příčinou jsou jak ztráty z energetické transformace, tak především ztráty z rozvodu tepla. Tento pokles efektivnosti se promítá i do konečné ceny, kterou odběratel za teplo zaplatí.

Do oblasti produkce tepla náleží i průmyslové využití plynu jako paliva pro sklářské či keramické provozy či pro provoz sušáren.

Netradiční využití plynu bylo realizováno na kompresních stanicích tranzitního plynovodu, kdy spaliny plynových turbín jsou využívány k vytápění skleníkových areálů zemědělských pěstitelů zeleniny a květin. Projekt byl postupně realizován během osmdesátých let minulého století.

Kogenerace

Kogenerační výroba elektrické energie a tepla náleží mezi hojně využívané technologie ve vyspělých zemích. Vysoká energetická účinnost, přijatelnost pro životní prostředí, prakticky bezobslužný provoz spolu s mimořádnou provozní flexibilitou jsou důvodem, proč západoevropské energetické koncepce preferují právě plynovou kogeneraci jako náhradu za dožijící nebo odmítanou jadernou energetiku. Paroplynové kogenerační elektrárny mohou být umístovány co nejbližší spotřebě; odpadají tak vysoké přenosové ztráty z dálkového rozvodu elektrické energie. Vedle velkých elektráren však lze kogeneraci s výhodou využívat i v měřítku jednotlivých budov, a to pro vytápění, klimatizaci a autonomní zásobování elektřinou. Evropská unie vyjádřila svůj zájem na podpoře kogeneračních technologií Směrnicí 2004/8/EC, která byla do české legislativy implementována částečně již novelou energetického zákona a plně vyhláškou č. 439/2005 Sb.

Pohon motorových vozidel

Využívání plynu pro pohon motorových vozidel není úplnou novinkou. Již ve 30. letech minulého století bylo k pohonu automobilů i autobusů používáno svítiplynu; za války pak v důsledku nedostatku benzínu byl využíván tzv. dřevoplyn. Návrat k plynovému pohonu – tentokrát k propan-butanu – přinesla v České republice až devadesátá léta.

Zemního plynu jako motorového paliva je mnohem více využíváno v USA a v západní Evropě.

Omezujícím faktorem pro významnější uplatnění plynu jako motorového paliva v České republice je zatím nedostatečná síť čerpacích stanic a neukončená příprava podpory zemního plynu jako alternativního paliva ze strany státu. Oba tyto omezující prvky jsou již v současné době řešeny.

Pravděpodobně nejrychleji se bude rozvíjet plynový pohon u městské dopravy či dopravní obsluhy. Hlavním důvodem je omezení exhalací naftových motorů do ovzduší měst.

Jak již bylo uvedeno, využití plynu jako motorového paliva není myšlenkou novou. Původně užitý svítíplyn byl koncem uplynulého století nahrazen propan-butanem. Budoucnost však zřejmě patří zemnímu plynu, a to jak stlačenému (CNG), tak i kapalnému (LNG). V USA i v současných členských zemích EU již vznikla síť čerpacích stanic, umožňujících široké použití tohoto čistého alternativního paliva. Vynikající jsou výsledky dosahované při použití plynu pro pohon městských autobusů a obslužné dopravy. Emisní zátěž ovzduší měst se tak významně snižuje. Významným přínosem CNG nebo LNG je i vytvoření vysoce efektivní alternativy k nedostatkovým palivům na bázi ropy.

Plynárenství v Evropě

Evropské plynárenství je svým systémovým uspořádáním i funkcemi prakticky shodné jako plynárenství v Česku. Hlavními rozdíly jsou vyšší diverzita importu plynu a pokročilejší stupeň otevírání trhu s plynem, daný dřívější aplikací společné evropské legislativy. Plynárenství je obecně považováno za obor s největším rozvojovým potenciálem. Předpokládá se, že v následujících několika letech vzroste podíl plynu na primárních zdrojích energie v zemích evropské patnáctky z dnešní jedné čtvrtiny na více jak třetinu.

Hlavním důvodem nárůstu využívání zemního plynu bude nezbytnost řešit zajištění energií při současné minimalizaci dopadů na životní prostředí, dále jeho dostatečné zásoby a vysoká účinnost a efektivita dosahovaná jeho užitím. Tomu bude odpovídat i rozvoj přepravní infrastruktury, která se v budoucnu má stát pro celou Evropu společnou.

Světové zásoby plynu a zdroje pro Evropu

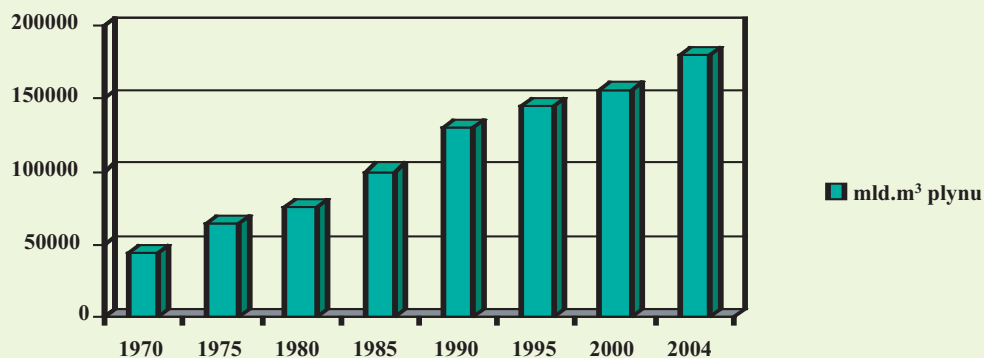
Těžené světové zásoby plynu mají v současnosti schopnost pokrýt světovou spotřebu na cca 70 let. Spolu s těžitelnými a ověřenými zásobami stačí plyn na krytí světové spotřeby po dobu až 200 let; neustále jsou přitom objevená a odkrývána další nová ložiska. Pokud se podaří propracovat komerčně schůdnou metodu využití hydrátů metanu, provázejících podmořská ložiska ropy a plynu, prodlouží se využitelnost světových zásob plynu na několik století.

Vzhledem k tomu, že z geologického hlediska bývají ložiska plynu a ropy těsně provázána, jsou většinou identické i produkční oblasti. Největší světovou zásobu plynu vykazuje Rusko, dále pak země Blízkého a Středního východu, centrální Asie, Střední a Severní Ameriky, severní i středozápadní Afriky a britsko-norského a nizozemského sektoru Severního moře.

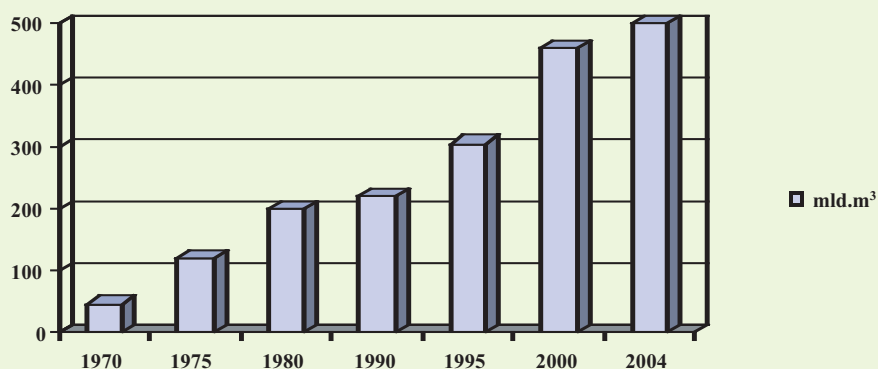
Na území Evropy je plyn přiváděn především systémy magistrálních plynovodů (mezi něž náleží i systém RWE-Transgas), a to z Ruska, Norska, Alžírsko a Nizozemska. Kapalný zemní plyn, přepravovaný tankery do evropských terminálů (Francie, Belgie, Německo) má svůj původ v Alžírsku, Nigerii nebo Abú Dhabí. Jakkoliv je kapalný plyn zatím dražší nežli klasická potrubní přeprava, jeho podíl roste, neboť umožňuje import i ze vzdálenějších oblastí, které nejsou na Evropu napojeny zásobovacími plynovody (hlavně z oblasti Středního východu).

Vybrané údaje o zdrojích

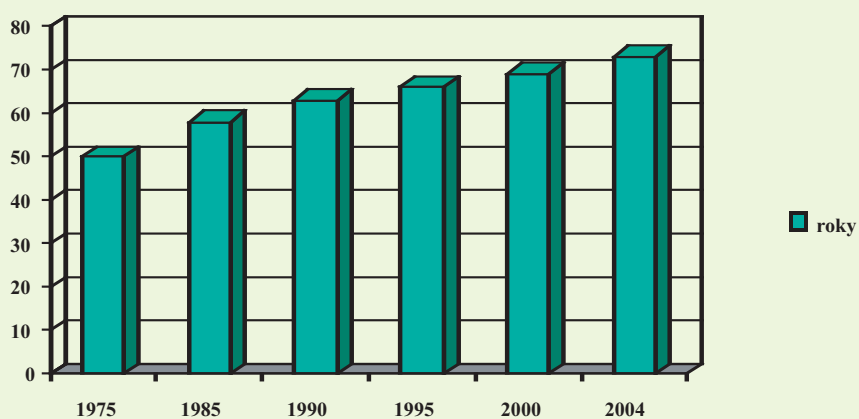
Světové těžené zásoby plynu

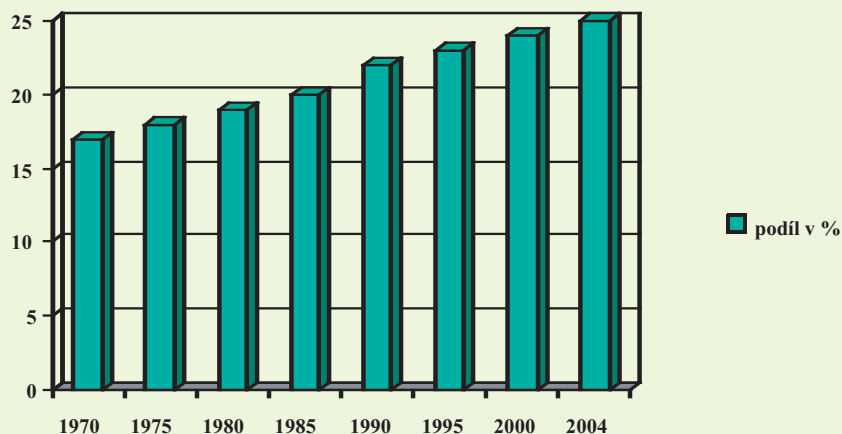
Růst mezinárodní přepravy plynu plynovody

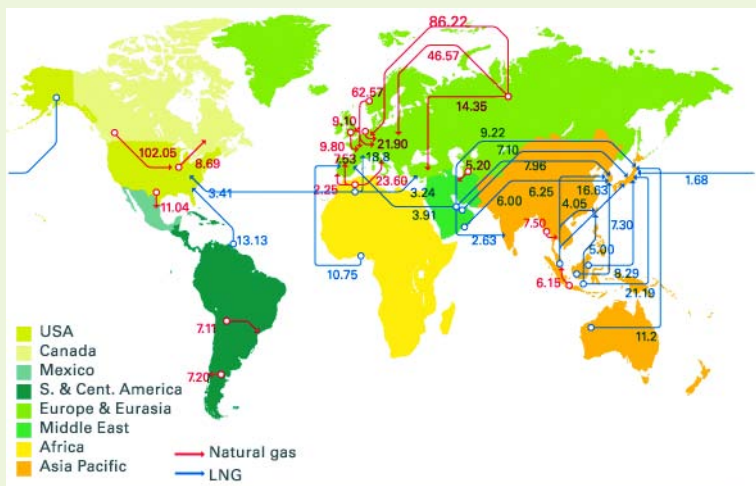
Životnost světových zásob plynu

Podíl zemního plynu na světové spotřebě primárních zdrojů

HLAVNÍ DISTRIBUČNÍ CESTY ZEMNÍHO PLYNU (potrubní i ve formě zkapalněného zemního plynu LNG, v mld. m³)

Zdroj: BP Statistical Review of World Energy 2005

Evropská přepravní síť

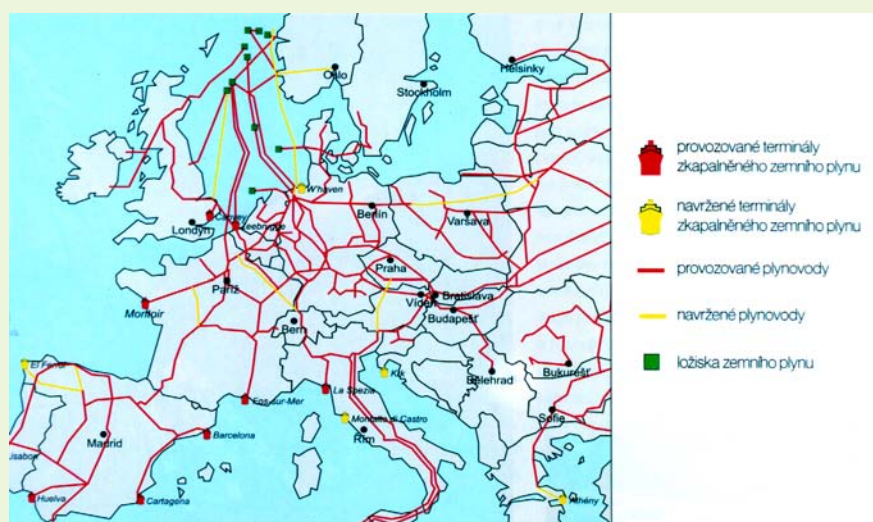
Evropská přepravní síť je jednotným hydraulickým systémem, sestávající z dálkových plynovodů, podzemních zásobníků plynu a terminálů pro uskladnění a odpaření kapalného zemního plynu.

Principy a hlavní směry rozvoje této soustavy jsou dány geografickou lokalizací disponibilních zdrojů a rozvojovým potenciálem trhu. V rámci Evropské unie je prosazován koncept společné evropské sítě.

Následující obrázek znázorňuje stav sítě v roce 2000. Nové evropské projekty se zaměřují na rozvoj přepravních koridorů z Ruska, Norska, Íránu a Alžírsko, respektive na projekty importu LNG z oblasti Středního východu.

V současné době jsou tak posilovány či nově budovány přepravní systémy pro dovoz plynu; to odpovídá nové pozici plynu jako paliva pro evropskou budoucnost.

Mapa evropské sítě

Zdroj: Eurogas

Zemní plyn je palivem evropské budoucnosti

Budoucnost evropské energetiky, původně založené na co nejvyšší autonomii zásobování, naráží v současné době na problém tenčících se zásob fosilních paliv. Evropské uhelné zásoby jsou již buď vyčerpány, nebo se tomuto stavu rychle přibližují (Francie např. zastavila těžbu uhlí v sedmdesátých letech před vytěžením zásob). Energetický hydropotenciál evropských řek je již v současné době využíván v rozsahu neumožňujícím jeho významnější rozvoj a jaderná energetika se díky nezládnutým problémům s koncovým stupněm jaderného cyklu – ukládáním a odstraňováním nebezpečného radioaktivního odpadu – dostala do slepé uličky, a je tak v řadě států Evropské unie odmítána. Souběžně dochází i k úbytkům těžitelných světových zásob ropy, jejichž zbytková životnost se odhaduje na 60 let. Za této situace se jeví změna struktury primárních zdrojů paliv pro Evropu jako nevyhnutelná a aktuální. Nutno počítat s tím, že importní evropská závislost v následujících 50 letech vzroste významným způsobem a import paliv bude zcela dominovat. Soubor řešení, která se k překonání budoucí krize nabízejí, není příliš rozsáhlý.

Mají-li být respektována pravidla, daná požadavky trvale udržitelného rozvoje, nezbyvá, než:

- mnohem důsledněji dbát na vysokou energetickou účinnost spotřeby paliv a energií a maximalizovat energetické úspory
- ušetřit zásoby uranu na dobu, kdy nové technologické procesy umožní jeho výrazné zhodnocení (vodíková energetika)
- postupně nahradit uhlí a ropu zemním plynem, a to i v oblasti výroby elektrické energie
- trvale zvyšovat podíl netradičních a obnovitelných zdrojů na energetické bilanci Evropy
- postupně převést pohon dopravních prostředků z klasických pohonných hmot na stlačený zemní plyn, případně na elektropohon s využitím palivových článků na bázi metanu.

Evropa a česká energetická politika

Limitované a tenčící se zásoby uhlí a ropy staví i před Českou republiku vážné otázky budoucí struktury energetického zásobování. Je přitom zřejmé, že toto rozhodování výrazně usnadňuje existence tranzitního plynovodu, znamenajícího pro ČR dobrý přístup k rostoucím dodávkám zemního plynu.

Reálná úvaha o dostupnosti zdrojů paliv se musí stát hlavní myšlenkou při posuzování a tvorbě energetické koncepce státu. Vysoká investiční náročnost obnovy dožívajících klasických elektráren, vybavených komplexním odsířením, společně s nevyřešeným problémem trvalého uložení jaderného odpadu nastoluje otázku, zda jejich rekonstrukce je adekvátní disponibilním zásobám uhlí či stupni zvládnutí jaderného odpadového hospodářství. Pokud stát dojde k závěru, že takový soulad existuje, a to bez dalšího zhoršování vlivu na ekosystémy či negativního vlivu na kvalitu životního prostředí, potom též rozhodne o úplném vytěžení uhelných zásob a o výstavbě poslední etapy uhelných elektráren. Terminální fáze elektroenergetiky na bázi uhlí při životnosti nových kapacit cca 30 – 40 let oddálí nutnost zdrojové transformace do období poloviny 21. století. V této době již podíl plynu na primárních zdrojích Evropy překročí hranici 30 % a zemní plyn v různých podobách svého užití vytěsni především ropu a uhlí. V této souvislosti lze očekávat, že se úroveň nabídky plynu, která v současnosti převyšuje poptávku, vyrovná. Za této situace bude mnohem obtížnější uplatnit na trhu nové rozsáhlejší požadavky na import plynu. Současné rozhodnutí státu o podpoře uhelného hornictví, motivované spíše aktuální situací, nežli úvahou o budoucnosti, by se tak mohlo obrátit proti jeho zájmům. Podpora rozvoje plynárenství by naopak představovala významný krok směrem k lepšímu výchozímu postavení České republiky v období nezbytné transformace energetických zdrojů Evropy.

Na druhé straně je potřebné zabývat se otázkami technické i obchodní bezpečnosti dodávek plynu pro státy Evropské unie. Rostoucí stupeň závislosti na importu energií z oblastí mimo EU přináší možná rizika zneužití dominantního postavení některých producentů. Toto riziko vzrůstá vlivem procesu liberalizace trhu s plynem. Vědomí tohoto rizika je ostatně zmiňováno i v Energetické koncepci ČR. Má-li tedy budoucí spotřeba zemního plynu v Evropě růst nad hranici 30 % primárních zdrojů (u nás okolo 20 %), bude nezbytné na úrovni Evropské unie přijmout takové mechanismy, které by zamezily možnosti zneužití dominantního postavení producentů plynu.

Plyn a výroba tepla

Preferenci uhelného hornictví, praktikovaná po dobu padesáti let uplynulého století, vedla v České republice ke vzniku unikátních soustav centralizovaného zásobování teplem a horkou vodou (CZT). Obdobně rozsáhlé soustavy nalezneme v Evropě pouze ve Finsku a částečně v Dánsku; zbylé státy tento rozvoj nepostihl. Původním motivem budování rozsáhlých soustav CZT v České republice nebylo pouze zajištění spotřeby uhlí, ale i quasi-efekt zlepšení životního prostředí měst; teplárny chrlily své exhalace mimo oblasti souvislé městské zástavby. Systémy CZT tak jsou reprezentantem původního socialistického extenzivního a k přírodě nešetrného konceptu využívání paliv.

Další existence centralizovaného zásobování teplem v České republice je limitována nejen zásobami uhlí (zde má limit charakter střednědobý), ale také faktory ekonomickými (zavedení ekologických daní z fosilních paliv) či technickými (lze-li plynu využívat s účinností okolo 90 %, je konečná účinnost CZT díky vysokým ztrátám při dálkové přepravě tepla sotva třetinová). Daňové zvýhodnění CZT sníženou sazbou DPH (5 %) oproti ostatním energiím (DPH 19 %) nevytváří srovnatelné podmínky pro subjekty působící na trhu energií.

Současný technický stav zdrojů CZT i potrubí pro vedení horké vody odpovídá době jejich

vzniku; jedná se tedy většinou o zastaralé technologie, vyžadující mimořádné prostředky na jejich údržbu a provoz. Řada poruch zásobování obyvatel teplem, projevujících se v posledních několika letech, svědčí o nutnosti rozsáhlé, investičně náročné obnovy, a to za situace, kdy je míra konkurenceschopnosti CZT na trhu s energiemi čím dál tím více diskutabilní. Má-li ekonomicky ospravedlnitelný smysl dodávka tepla tam, kde se jedná o odpadní energii (elektrárny), je jeho účelová produkce ekonomicky neudržitelná. Pokud by na „trh s teplem“ byla aplikována stejná liberalizační pravidla, jako u elektřiny a zemního plynu, vedlo by to nepochybně k rychlému konci CZT.

Energetická koncepce České republiky zatím tato fakta nereflektuje a ponechává je „běhu času“, nicméně důsledky uvedeného vývoje se v krátké době (po dokončení daňové reformy) projeví na účtech obyvatelstva za teplo. Řešením je podpora rozvoje individuální nebo objektové formy tepelného zásobování, využívajícího zemní plyn nebo některý z druhů obnovitelných paliv a energií.

Plyn a výroba elektrické energie

Výroba elektrické energie je – vedle vytápění – nejdůležitější částí celé evropské energetiky. Samotná produkce je procesem energetické transformace, vyžadující vstup primárních paliv. Diskuze o vztahu mezi elektrickou energií a zemním plynem tedy není diskuzí o konkurenčních energiích (přestože k malému překrytí v oblasti vytápění jistě dochází); jde o konkurenci mezi primárními palivy, a to včetně uranu, tedy o to, jaké palivo se při výrobě elektřiny uplatní.

- **Uhlí** představuje v ČR v současnosti hlavní palivo, sloužící k výrobě elektřiny. Jeho nízká kvalita (vysoký obsah síry, produkce NO_x, vysoká popelnatost, relativně nízká účinnost spalovacího procesu) je kompenzována nízkou cenou. Obnovované elektrárny musí být vybaveny zařízeními pro odstranění emisní zátěže, takže investiční náročnost výstavby tuto cenovou výhodu překonává (zvláště po zavedení ekologické daně z fosilních paliv).
- **Ropa a její produkty**, topné oleje, nejsou – na rozdíl od zemí Evropské unie – pro výrobu elektřiny v ČR prakticky využívány.
- **Jaderné palivo** představuje relativně čistý zdroj pro výrobu elektřiny (vyjma značných termoemisí). Limitujícími faktory zde jsou především: a) nevyřešený konec palivového cyklu, b) velice nízká účinnost vůči energii, obsažené v uranu (asi třikrát nižší, nežli u starých parních strojů), c) nutnost importu paliva, d) nemožnost plynulé výkonové reakce, e) odpor veřejnosti k jaderným zdrojům a zvláště k výstavbě úložišť vyhořelého paliva, f) světový odklon od jaderné energetiky.
- **Energie vody**. Hydroenergetický potenciál je v ČR využíván v rámci geografických možností země. Nelze přitom předpokládat, že by bylo možno dále významnějším způsobem jejich podíl rozšiřovat (viz odmítnutí přehradní nádrže Křivoklát či labských jezů). Důvodem jsou příliš velké zásahy do přírodního režimu krajiny, vyvolané výstavbou velkých vodních děl.
- **Větrná a solární energie** závisí na řadě přírodních, neovlivnitelných faktorů (vítr, sluneční svit apod.) Jakkoliv je dobré tyto netradiční formy výroby elektřiny podporovat, nelze počítat s jejich využíváním pro řešení aktuálních provozních stavů na elektrorozvodné soustavě. Tento druh zdrojů je nutno s ohledem na zachování vyrovnané bilance elektřiny v celostátním systému zálohovat pro případ výroby nepříznivých klimatických podmínek.

- **Biomasu** a další obnovitelné druhy paliv je možno pro výrobu elektřiny využívat v rozsahu daném pěstebními možnostmi v podmínkách středoevropského klimatu.
- **Zemní plyn** představuje pro výrobu elektrické energie ideální palivo. Jeho nevýhodou je relativně vysoká cena a (jako u jaderné energetiky) růst importní závislosti země. Moderní tech-

nologie pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, dosahující velmi vysoké účinnosti, však plyn předurčují pro tento druh použití. Možnost rozmístění menších zdrojů blíže spotřebě znamená jak větší bezpečnost zásobování, tak i výrazné snížení přenosových ztrát. Variabilita výkonů tržně dostupných kogeneračních jednotek umožňuje jejich umístění i do jednotlivých objektů; spotřebitel tak kryje svoji vlastní spotřebu elektřiny a tepla autonomně. Porovnání investiční náročnosti na megawatt instalovaného výkonu mezi čistou uhelnou, jadernou či plynovou elektrárnou svědčí jednoznačně ve prospěch plynové varianty.

Rozvoj plynárenství v Evropě i v České republice bude probíhat na základě jiných parametrů, než bylo definováno v návrzích Energetické koncepce ČR. Liberalizovaný trh s energiemi a dokončení daňové reformy spolu s ekologickou legislativou přinesou zásadní posuny v žebříčku konkurenceschopnosti jednotlivých druhů paliv a energií. Následné přesuny tržních spotřebitelských preferencí posílí pozici zemního plynu, a vytvoří tak novou poptávku. Snahy

Závěr

po prioritní podpoře uhlí narazí na platné územní limity těžby, které se nepodařilo prolomit. Projekt rekonstrukce české uhelné elektroenergetiky tak bude postaven před zásadní problém se zajištěním paliva. Možnosti importu elektrické energie mohou být dočasným řešením, nemají však systémový charakter.

Možný rozvoj plynárenství až donedávna brzdil argument udržení strategické bezpečnosti České republiky, spočívající v přílišné importní závislosti na Rusku jako dominujícím dodavateli plynu. Relativní platnost tohoto argumentu, majícího své historické opodstatnění, však končí se vstupem České republiky do Evropské unie. Vznik jednotné evropské přepravní soustavy a jednotného trhu s plynem mimo jiné zaručuje, že nelze selektivně ovlivňovat dodávky plynu do jednotlivých členských zemí, aniž by byla ovlivněna dodávka pro EU jako celek. Úvahy o možnostech hospodářského či politického vydírání jednoho státu ze strany dodavatele plynu by se musely změnit v posuzování vydíratelnosti celé EU. Taková úvaha, jakkoliv je možná, není reálná.

Zdá se tedy, že konkurenční postavení zemního plynu díky jeho užitným vlastnostem, dostupnosti a rozsahu světových zásob bude nadále posilovat. Má-li nějaké palivo vysoký rozvojový potenciál, pak je to právě zemní plyn. Jde však o to, aby tento potenciál nebyl poškozován nevhodnou legislativou nebo příliš účelovými vývojovými koncepty rozvoje české energetiky.

O České plynárenské unii

Česká plynárenská unie (ČPU) je nezávislá a dobrovolná profesní organizace, kterou založily v roce 1994 plynárenské distribuční společnosti spolu se státním podnikem Český plynárenský podnik, o. z. Transgas. V současné době sdružuje RWE Transgas, a. s., (držitel licence na obchod se zemním plynem a licence na uskladňování zemního plynu), RWE Transgas Net, s.r.o., (držitel licence na přepravu zemního plynu), všechny regionální distribuční společnosti (držitelé licence na distribuci plynu a licence na obchod s plynem, tj. na dodávky zemního plynu zákazníkům) a společnost SPP Bohemia a.s. (držitel licence na obchod s plynem a licence na uskladňování zemního plynu).

Poslání ČPU

Základním posláním ČPU je hájení obchodních zájmů členů, zastupování členů vůči orgánům státní správy a samosprávy, jako jsou ministerstva, Energetický regulační úřad či Parlament ČR, a prezentace členů vůči veřejnosti. ČPU zastupuje své členy v procesu tvorby právních předpisů, které se vztahují k podmínkám podnikání v plynárenství. ČPU současně z pověření členů vykonává funkci zaměstnavatelského svazu v plynárenství a připravuje podklady pro jednání se zástupci zaměstnanců.

Aktuální úkoly ČPU

Po 11 let své existence se ČPU věnuje významným tématům ovlivňujícím plynárenství v České republice – dnes zejména ekologické daňové reformě, novele energetického zákona, novele Pravidel trhu s plynem, podpoře využití zemního plynu v dopravě a dalším. Cílem ČPU je pomáhat rozvoji podnikatelského prostředí v oblasti zemního plynu. ČPU zastupuje české plynárenství v Eurogasu, kde uplatňuje návrhy a stanoviska vůči evropským strukturám.

Orgány ČPU

Nejvyšším orgánem ČPU je shromáždění členů, statutárním orgánem ČPU je prezidium. Politiku ČPU prakticky realizuje výkonné pracoviště. To zpracovává analýzy, konzultuje návrhy opatření a stanovisek se členy a investory, státní správou a partnerskými organizacemi v ČR i v zahraničí. Zásadní opatření a stanoviska schvaluje prezidium a shromáždění členů.

Aktualita po čtyřiceti letech

Elektrické osvětlení městských ulic znamenalo pro historické plynové lampy zánik již krátce po polovině dvacátého století. Měkké a přátelské světlo plynových luceren však neupadlo zcela v zapomnění. Plynové osvětlení se tak znovu vrací po více jak čtyřiceti letech do pražského historického centra, aby svým přívětivým světlem zdůraznilo romantiku jeho uliček a vrátilo je do časů, kdy malý Jan Neruda obdivoval první pražské plynové lucerny....

ČESKÁ PLYNÁRENSKÁ UNIE
CZECH GAS UNION

Česká plynárenská unie

Novodvorská 803/82
142 01 Praha 4

tel.: +420 241 027 873

fax: +420 241 027 879

e-mail: cpu@cpu.cz

www.cpu.cz

Jak se k nám dostanete:

Autem: z jižní spojky sjedzte směrem na Krč, na křižovatce u Thomayerovy nemocnice odbočíte do prava do kopce směr Lhotka, ulicí Zálesí se dostanete až k nám.

MHD: ze stanice metra Kačerov (trasa C), bus č. 106, 139, 170, 196, 203, 205 (stanice Novodvorská), ze stanice metra Smíchovské nádraží (trasa B), bus č. 196, 198, 199 (stanice Novodvorská).

